

บทที่ 5

ผลการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) ในรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) และศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

ขนาดใหญ่ด้วยวิธี Repricing Gap Analysis ตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ ส่วนรายละเอียดของแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทยได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 4

การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณสามารถแบ่งการวิเคราะห์ได้เป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) ในรูปแบบการประมาณค่าโดยวิธีพหุเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) โดยก่อนศึกษาจะทำการทดสอบคุณสมบัติ Stationary ของข้อมูล เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอนุกรมเวลามีความสัมพันธ์กันเองในแต่ละช่วงเวลาหรือไม่ โดยใช้วิธี Unit Root Test ตามวิธีการของ Augmented Dickey – Fuller (ADF) (1979) และทดสอบ Co-integration เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวภายใต้เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวแปรที่จะนำมาทดสอบ คือ ตัวแปรทุกตัวที่ใช้สร้างแบบจำลองนั้นจะต้อง Stationary ในอันดับเดียวกัน โดยใช้วิธีของ Johansen and Juselius (1990)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ส่วนต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย โดยวิเคราะห์ผลกระทบของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ในมุมมองผลกระทบด้านรายได้ (Earning Perspective) ด้วยวิธี Repricing Gap Analysis ด้วยค่าจากตาราง Gap Report โดยใช้ผลจากการศึกษาจากส่วนที่ 1 เพื่อหาขนาดของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของ

ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทยในปี พ.ศ. 2547 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์มากที่สุดในการวัดความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

ส่วนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย

1.1 การทดสอบข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 5.1 และ ตารางที่ 5.2 เป็นการสรุปค่าทางสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทั้งตัวแปรระดับ (Level) และตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง (Percentage Change Form) ช่วงเวลาดังแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2537 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2548 จากตารางที่ 5.1 พบว่าตัวแปรที่มีช่วงห่างระหว่างค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) มักจะส่งผลให้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่าสูง ตัวแปรระดับที่มีความผันผวน หรือมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ได้แก่ ปริมาณเงิน (M_2) ส่วนตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลงที่มีความผันผวน หรือมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (YSET) สำหรับการวัดค่าความเบ้ของกราฟจากค่า Skewness พบว่ามีเพียงตัวแปรอัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD_1) เท่านั้นที่มีลักษณะการแจกแจงแบบปกติ และการวัดความโด่งของกราฟโดยใช้ค่า Kurtosis พบว่า ไม่มีตัวแปรใดที่มีลักษณะการแจกแจงแบบปกติ สอดคล้องกับค่า Jarque-Bera ซึ่งใช้วัดการทดสอบสมมติฐานการแจกแจงแบบปกติของตัวแปร พบว่าตัวแปรทุกตัว ปฏิเสธสมมติฐานการแจกแจงแบบปกติ

ในการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรระดับ และ ตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลงพบว่า ตัวแปรระดับจะมีความผันผวน หรือมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มากกว่าตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง ในส่วนของการวัดความเบ้ของข้อมูลพบว่า ค่า Skewness ไม่มีความแตกต่างกันมากนักระหว่างตัวแปรระดับ และ ตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง แต่ค่า Kurtosis ที่แสดงความเบ้ของตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง มีความผันผวนมากกว่าตัวแปรระดับ

จากการทดสอบข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลงมีความเหมาะสมสำหรับการศึกษาดังกล่าวด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) มากกว่าตัวแปรระดับ เนื่องจากมีความผันผวนน้อยกว่า และข้อมูลทุกตัวมีหน่วยเป็นร้อยละซึ่งดีต่อการหาความสัมพันธ์ระหว่างกันมากกว่า

ตารางที่ 5.1 สรุปค่าทางสถิติเบื้องต้นของตัวแปรระดับ

	IMLR _t	ISV _t	IMM _t	LD _t	CPI _t ¹	GDP _t ²	SET _t ¹	MS _t ²	EINF _t
Observations	140	140	140	140	140	140	140	140	140
Mean	9.69	3.18	5.77	89.73	94.14	260,768	662.80	4,597,317	0.00
Median	8.38	3.13	2.24	92.86	97.05	256,219	524.53	4,809,788	0.02
Maximum	15.38	5.50	23.87	123.71	112.00	326,800	1,528.83	6,263,352	1.52
Minimum	5.63	0.75	1.00	65.36	73.40	215,112	214.53	2,473,520	-1.66
Std. Dev.	3.33	1.75	5.76	18.19	9.72	27,821	383.67	1,053,744	0.48
Skewness	0.29	-0.18	1.29	0.00	-0.61	0.62	0.90	-0.51	0.02
Kurtosis	1.56	1.33	3.71	1.35	2.31	2.67	2.38	2.16	4.22
Jarque-Bera	14.02***	16.96***	41.70***	15.82***	11.34***	9.47***	21.18***	10.24***	8.67***

หมายเหตุ: ¹ CPI และ SET เป็นข้อมูลประเภทดัชนี

² GDP, MS มีหน่วยเป็นล้านบาท

* ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

ที่มา: จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

ตารางที่ 5.2 สรุปค่าทางสถิติเบื้องต้นของตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง

(หน่วย: ร้อยละ)

	IMLR _t	ISV _t	IMM _t	LD _t	YCPI _t	YGDP _t	YSET _t	YMS _t	EINF _t
Observations	140	140	140	140	140	140	140	140	140
Mean	9.69	3.18	5.77	89.73	3.58	3.85	3.24	8.77	0.00
Median	8.38	3.13	2.24	92.86	3.14	5.36	1.66	6.74	0.02
Maximum	15.38	5.50	23.87	123.71	10.64	12.83	116.60	21.91	1.52
Minimum	5.63	0.75	1.00	65.36	-1.14	-14.91	-59.93	-0.33	-1.66
Std. Dev.	3.33	1.75	5.76	18.19	2.65	5.58	37.96	5.89	0.48
Skewness	0.29	-0.18	1.29	0.00	0.50	-1.59	0.63	0.42	0.02
Kurtosis	1.56	1.33	3.71	1.35	2.66	5.74	3.18	1.99	4.22
Jarque-Bera	14.02***	16.96***	41.70***	15.82***	6.41***	102.54***	9.34***	10.06***	8.67***

หมายเหตุ: * ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

ที่มา: จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

ตารางที่ 5.3 และตารางที่ 5.4 เป็นการหาค่า Correlation ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา พบว่าดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI_t) และปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (MS_t) อาจเกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรตามได้ (Multicollinearity) เนื่องจากแสดงค่า Correlation สูงถึง 0.99 แต่ในการศึกษาด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา จะใช้ตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลงทำให้ค่า Correlation ของอัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภค (YCPI_t) และอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS_t) มีค่าลดลงเป็น 0.8 ส่วนตัวแปรที่มีค่า Correlation กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำรายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR_t) มากที่สุด ได้แก่ สัดส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD_t) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV_t) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM_t) ซึ่งมีค่า 0.95 0.94 และ 0.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.3 การหาค่าสัมประสิทธิ์ Correlation ของตัวแปรระดับ

	IMLR _t	ISV _t	IMM _t	LD _t	CPI _t	GDP _t	SET _t	MS _t	EINF _t
IMLR _t	1.00	0.94	0.86	0.95	-0.72	-0.67	0.39	-0.77	-0.10
ISV _t	0.94	1.00	0.74	0.96	-0.84	-0.79	0.47	-0.88	-0.18
IMM _t	0.86	0.74	1.00	0.80	-0.55	-0.42	0.30	-0.59	0.04
LD _t	0.95	0.96	0.80	1.00	-0.74	-0.65	0.45	-0.79	-0.11
CPI _t	-0.72	-0.84	-0.55	-0.74	1.00	0.66	-0.77	0.99	0.17
GDP _t	-0.67	-0.79	-0.42	-0.65	0.66	1.00	-0.15	0.71	0.20
SET _t	0.39	0.47	0.30	0.45	-0.77	-0.15	1.00	-0.74	-0.01
MS _t	-0.77	-0.88	-0.59	-0.79	0.99	0.71	-0.74	1.00	0.15
EINF _t	-0.10	-0.18	0.04	-0.11	0.17	0.20	-0.01	0.15	1.00

ที่มา : จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

ตารางที่ 5.4 การหาค่าสัมประสิทธิ์ Correlation ของตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง

	IMLR _t	ISV _t	IMM _t	LD _t	YCPI _t	YGDP _t	YSET _t	YMS _t	EINF _t
IMLR _t	1.00	0.94	0.86	0.95	0.78	-0.41	-0.55	0.84	-0.10
ISV _t	0.94	1.00	0.74	0.96	0.61	-0.24	-0.42	0.78	-0.18
IMM _t	0.86	0.74	1.00	0.80	0.80	-0.42	-0.54	0.76	0.04
LD _t	0.95	0.96	0.80	1.00	0.68	-0.28	-0.46	0.79	-0.11
YCPI _t	0.78	0.61	0.80	0.68	1.00	-0.45	-0.48	0.80	0.18
YGDP _t	-0.41	-0.24	-0.42	-0.28	-0.45	1.00	0.57	-0.16	-0.02
YSET _t	-0.55	-0.42	-0.54	-0.46	-0.48	0.57	1.00	-0.29	0.05
YMS _t	0.84	0.78	0.76	0.79	0.80	-0.16	-0.29	1.00	0.00
EINF _t	-0.10	-0.18	0.04	-0.11	0.18	-0.02	0.05	0.00	1.00

ที่มา : จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

1.2 การทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล (Stationary)

เนื่องจากแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้เทคนิค Co-integration นั้นมีความเกี่ยวเนื่องอย่างมากกับลักษณะของข้อมูลอนุกรมเวลา (Stochastic Model of Time Series) ว่าเป็น Stationary หรือ Non-stationary โดยทั่วไปแล้วข้อมูลอนุกรมเวลาปัจจัยเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Variables) มักจะโน้มสูงขึ้นโดยตลอด นักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากจึงเชื่อว่าข้อมูลส่วนใหญ่ทางด้านเศรษฐกิจมหภาคจะมีคุณสมบัติเป็น Non-stationary แล้วคุณสมบัติดังกล่าวยังเกี่ยวโยงถึงแนวคิดเกี่ยวกับ Spurious Regression อีกด้วย นั่นคือ หากเราสมมติให้ตัวแปรที่นำมาใช้ในแบบจำลองมีลักษณะ Stationary แล้ว และนำมาประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด จะทำให้ค่าสถิติที่ได้ถึงความสัมพันธ์ที่ไม่แท้จริง สังเกตได้จากค่าสถิติ R - Square ที่ได้จะมีค่าสูงมาก ในขณะที่ค่าสถิติ Durbin - Watson มีค่าต่ำมาก ค่าสถิติที่ได้จากการประมาณค่าจึงขาดความน่าเชื่อถือ และไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นก่อนทำการศึกษา เราจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบ คุณสมบัติ Stationary ของข้อมูลก่อน โดยการทดสอบ Stationary เป็นการทดสอบว่าตัวแปรอนุกรมเวลา มีความสัมพันธ์กันเองในแต่ละช่วงเวลาหรือไม่ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะใช้วิธีการทดสอบ Unit Root ตามวิธีของ Augmented Dickey - Fuller (ADF) (1979)

ตารางที่ 5.5 แสดงผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM) ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) อัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD) รายได้ประชาชาติ (GDP) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (MS) ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ความไม่แน่นอนในการคาดการณ์เงินเฟ้อ (EINF) จากการทดสอบ Unit Root พบว่า ตัวแปรระดับทุกตัวไม่มีคุณสมบัติ Stationary จึงทำการปรับปรุงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (YCPI) อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ (YGDP) อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS) อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (YSET) แล้วจึงทำการทดสอบ Unit Root พบตัวแปรอิสระที่มีคุณสมบัติ Stationary ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เพิ่มอีก 2 ตัวแปร

ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ($YSET_t$) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ ($YGDP_t$) แต่ยังคงมีตัวแปรที่ไม่ผ่านการทดสอบ Unit Root ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ($IMLR_t$) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV_t) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM_t) อัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD_t) อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ($YCPI_t$) อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS_t) และความไม่แน่นอนในการคาดการณ์เงินเฟ้อ ($EINF_t$)

ตารางที่ 5.5 การทดสอบ Unit Root ของ Augmented Dickey-Fuller (ADF)

	ตัวแปร	ADF
$IMLR_t$	I(2)	-3.28*
ISV_t	I(>2)	
IMM_t	I(>2)	
LD_t	I(>2)	
CPI_t	I(2)	-3.68**
GDP_t	I(1)	-3.30*
SET_t	I(1)	-3.37*
MS_t	I(>3)	
$EINF_t$	I(>2)	

หมายเหตุ: * ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

Augmented Dickey-Fuller (ADF) Statistics with Constant and Trend: Automatic Lag

Selection (Schwartz Info Criterion)

ที่มา: จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

หลังจากทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลแล้ว พบว่าตัวแปรในแบบจำลอง มีทั้งตัวแปรที่มีคุณสมบัติเป็น Stationary และ Non-stationary ซึ่งหากนำตัวแปรทั้งหมดไปประมาณค่าโดย

Multiregression ก็อาจทำให้เกิดปัญหาว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริง หรือ Spurious Regression ได้ แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าตัวแปรจะมีคุณสมบัติเป็น Non-stationary แต่หาก ตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชิงคลุยกภาพระยะยาวแล้ว ก็จะไม่เกิดปัญหา Spurious Regression ดังนั้น ขั้นตอนต่อไปจึงทำการทดสอบความสัมพันธ์เชิงคลุยกภาพในระยะยาว โดยวิธี Co-integration Analysis ของ Johansen and Juselius (1990) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์ในระยะยาวหรือไม่

ตารางที่ 5.6 การทดสอบ Co-integration ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยใช้การทดสอบแบบ Trace Test และ Maximal Eigenvalue Test

Variables Included in the Co-integration Vector									
Hypothesis		IMLR _t &ISV _t	IMLR _t &IMM _t	IMLR _t &YCPI _t	IMLR _t &LD _t	IMLR _t &YGDP _t	IMLR _t &YMS _t	IMLR _t &YSET _t	IMLR _t &EINF _t
Ho:	Ha:	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$	$\lambda_{\max}$
r=0	r=1	30.18 ^{***}	19.63 ^{**}	14.09	14.35	11.08	11.03	13.17	24.06 ^{***}
r=1	r=2	5.67 ^{***}	6.16 ^{***}	9.1 ^{***}	0.31 ^{**}	8.34 ^{***}	6.96 ^{***}	8.95 ^{***}	1.73 ^{***}
Hypothesis		IMLR _t &ISV _t	IMLR _t &IMM _t	IMLR _t &YCPI _t	IMLR _t &LD _t	IMLR _t &YGDP _t	IMLR _t &YMS _t	IMLR _t &YSET _t	IMLR _t &EINF _t
Ho:	Ha:	λ_{trace}	λ_{trace}	λ_{trace}	λ_{trace}	λ_{trace}	λ_{trace}	λ_{trace}	λ_{trace}
r=0	r>0	35.85 ^{***}	25.79 ^{***}	23.19 ^{**}	14.66	19.42 ^{**}	17.99	22.11 ^{**}	25.80 ^{***}
r≤1	r>1	5.67 ^{**}	6.16 ^{**}	9.1 ^{***}	0.31 ^{***}	8.34 ^{***}	6.96 ^{***}	8.95 ^{***}	1.73

หมายเหตุ: ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

ที่มา: จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

การทดสอบความสัมพันธ์เชิงคลุยกภาพในระยะยาว (Co-integration Test) เริ่มจากการหา Co-integration Vector จากค่าสถิติอัตราส่วนความเป็นไปได้ (Likelihood Ratio : LR) ในการทดสอบสมมติฐานหลัก โดยใช้ Trace Test และ Maximal Eigenvalue Test ที่คำนวณได้ ซึ่งสังเกตได้ว่าถ้าค่า Trace Test และ Maximal Eigenvalue Test ที่คำนวณได้นั้นมีค่ามากกว่าค่าวิกฤตที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

และ 0.01 ก็จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก ซึ่งหมายความว่ามีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวระหว่างตัวแปร แต่ถ้าไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักอันแรกได้ ก็หมายความว่าไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวระหว่างตัวแปร

จากตารางที่ 5.6 แสดงให้เห็นถึงผลการทดสอบ Co-integration ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระแต่ละตัวดังนี้

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 1 หรือมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวจำนวน 1 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 1 หรือมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวจำนวน 1 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 2 หรือมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวจำนวน 2 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่า

ถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนน้อยกว่า 1 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (YCPI) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 2 หรือมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวจำนวน 2 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ (YGDP) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 2 หรือมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวจำนวน 2 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 2 หรือมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวจำนวน 2 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนน้อยกว่า 1 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (YSET) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 2 หรือมีความสัมพันธ์เชิงคู่ระยะยาวจำนวน 2 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และความไม่แน่นอนในการคาดการณ์เงินเฟ้อ (EINF) มีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 1 หรือมีความสัมพันธ์เชิงคู่ระยะยาวจำนวน 1 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์เชิงคู่ระยะยาวของตัวแปรทั้งหมดในแบบจำลอง โดยวิธีของ Johansen and Juselius (1990) โดยใช้ค่า Trace Test และ Maximal Eigenvalue Test ที่คำนวณได้ ดังแสดงในตารางที่ 5.7 พบว่า แบบจำลองมีจำนวน Co-integration Vector เท่ากับ 2 หรือมีความสัมพันธ์เชิงคู่ระยะยาวจำนวน 2 ความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากค่า Trace Test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า มีจำนวน Co-integration Vector อย่างมาก 1 เวกเตอร์ได้ และผลการทดสอบดังกล่าวได้รับการสนับสนุนว่าถูกต้องจากค่าทดสอบ Maximal Eigenvalue Test ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า Co-integration Vector มีจำนวนเท่ากับ 0 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ตารางที่ 5.7 ผลการทดสอบ Co-integration ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระทุกตัว โดยใช้การทดสอบแบบ Trace Test และ Maximal Eigenvalue Test

Hypothesis		IMLR _t & All Variables
Ho:	Ha:	$\lambda_{\max}$
r=0	r=1	67 ^{***}
r=1	r=2	61.71 ^{***}
r=2	r=3	52.43 ^{***}
r=3	r=4	30.74
r=4	r=5	24.25
r=6	r=7	17.67
r=7	r=8	9.18
r=8	r=9	5.88
r=9	r=10	3.72
Hypothesis		IMLR _t & All Variables
Ho:	Ha:	λ_{trace}
r=0	r>0	272.57 ^{***}
r≤1	r>1	205.58 ^{***}
r≤2	r>2	143.87 ^{**}
r≤3	r>3	91.44
r≤4	r>4	60.7
r≤5	r>5	36.44
r≤6	r>6	18.78
r≤7	r>7	9.6
r≤8	r>8	3.72

หมายเหตุ: * ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

ที่มา: จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

เมื่อทำการทดสอบคุณสมบัติ Stationary ของข้อมูลตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลงแล้ว พบว่าตัวแปรทุกตัวผ่านคุณสมบัติ Stationary ดังนั้นจึงไม่เกิดปัญหาว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริง หรือ Spurious Regression จึงสามารถใช้การประมาณค่าโดยวิธีพหุเชิงซ้อน (Multiregression) ได้

1.3 การประมาณค่าโดยวิธีพหุเชิงซ้อน (Multiregression)

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเป็น Multiple Regression ซึ่งประยุกต์ใช้แบบจำลอง OLS เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (Minimum Lending Rate: MLR)

$$i_{MLRt} = b_0 + b_1 i_{SVt} + b_2 i_{MMt} + b_3 LD_t + b_4 YCPI_t + b_5 YGDP_t + b_6 YMS_t + a_7 YSET_t + a_8 EINF_t + \varepsilon_t \quad (5.1)$$

โดยที่	i_{MLRt}	= อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (หน่วย: ร้อยละ)
	i_{SVt}	= อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (หน่วย: ร้อยละ)
	i_{MMt}	= อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (หน่วย: ร้อยละ)
	LD_t	= อัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (หน่วย: ร้อยละ)
	$YCPI_t$	= อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (หน่วย: ร้อยละ)
	$YGDP_t$	= อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ (หน่วย: ร้อยละ)
	YMS_t	= อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (หน่วย: ร้อยละ)
	$YSET_t$	= อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (หน่วย: ร้อยละ)
	$EINF_t$	= ความไม่แน่นอนในการคาดการณ์เงินเฟ้อ

$$\varepsilon_t = \text{Error Term}$$

ตารางที่ 5.8 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลอง

ตัวแปรตาม (IMLR)	OLS
ตัวแปรอิสระ	สมการที่ 1
ISV _t	0.90 ^{***}
IMM _t	0.06 ^{***}
LD _t	0.03 ^{***}
YCPI _t	0.10 ^{***}
YGDP _t	-0.07 ^{***}
YSET _t	-0.01 ^{***}
YMS _t	0.09 ^{***}
EINF _t	-0.10
R-squared	0.97
Adjusted R-squared	0.97
S.E. of regression	0.55
Log likelihood	-111.18
Durbin-Watson stat	0.26
F-statistic	618.76
Prob F-statistic	0.00

หมายเหตุ: * ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

ที่มา: จากการคำนวณด้วยโปรแกรม EViews Version 4.0

เมื่อนำตัวแปรทุกตัวในแบบจำลองมาทำการประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดดัง สมการที่ 1 พบว่า มีค่า R-Squared และ Adjust R-Squared เท่ากับ 0.97 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรอิสระ ที่อยู่ในแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 97 แต่ตัวแปรความไม่แน่นอนในการ คาดการณ์เงินเฟ้อ (EINF) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ และสมการเกิด ปัญหา Autocorrelation (ค่า Durbin-Watson Stat มีค่าน้อยกว่า 1.75) จึงแก้ปัญหาโดยใช้รูปแบบสมการ Auto Regressive (AR) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่มีตัวแปรความล่า (Lag) ของตัวแปรตามอยู่ในสมการเพื่อ แก้ปัญหา Autocorrelation และตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญออกจากสมการ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM) อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (YSET) อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS) ความไม่แน่นอนในการ คาดการณ์เงินเฟ้อ (EINF) ส่งผลให้ค่า R-Squared และ Adjust R-Squared มีค่าเท่ากับ 0.99 แสดงว่า ตัวแปรอิสระที่อยู่ในแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 99 มีค่า Durbin-Watson Stat อยู่ ระหว่าง 1.75 ถึง 2.25 จึงไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สามารถเขียน เป็นรูปแบบของสมการได้ดังนี้

$$\text{IMLR}_t = 3.95 + 0.69 \text{ ISV}_t + 0.17 \text{ YCPI}_t - 0.04 \text{ YGDP}_t + 0.03 \text{ LD}_t + 0.99 \text{ IMLR}_{t-1} \quad (5.2)$$

(1.86)* (3.81)*** (4.5)*** (-2.19)** (2.42)*** (63.74)***

หมายเหตุ: * ** และ *** แสดงระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 95 และ 99

ค่าในวงเล็บ หมายถึง ค่า t-Statistic

การประมาณค่าโดยประยุกต์ AR(1) ดังสมการที่ 5.2 สามารถอธิบายได้ว่า

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR_t) และอัตรา ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV_t) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สอดคล้องกับสมมติฐานในแบบจำลอง เนื่องจาก อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เปรียบเสมือนต้นทุนของเงินทุนที่ธนาคารใช้ในการปล่อยสินเชื่อ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV_t) ของธนาคารพาณิชย์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น หมายถึงต้นทุนของ ธนาคารที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นธนาคารจึงต้องปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์

ขนาดใหญ่ (IMLR) ให้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย จากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้สามารถกล่าวได้ว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) เพิ่มขึ้น 0.69 หน่วย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (YCPI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สอดคล้องกับสมมติฐานในแบบจำลอง ตามทฤษฎีดอกเบี้ยของ Irving Fisher กล่าวว่าอัตราเงินเฟ้อที่คาดการณ์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน เมื่อมีการเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าทำให้ต้องมีการปรับอัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน (Nominal Rate) ให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเท่าเดิม จากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้สามารถกล่าวได้ว่าเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (YCPI) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) เพิ่มขึ้น 0.17 หน่วย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ (YGDP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขัดกับสมมติฐานในแบบจำลอง เนื่องจากในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ภาวะเศรษฐกิจมีความผันผวน ส่งผลให้ข้อมูลรายได้ประชาชาติ มีความผันผวนและจากการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยเพื่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นหลัก ทำให้การดำเนินนโยบายดอกเบี้ยมีการแทรกแซง จึงอาจส่งผลให้ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามทฤษฎี จากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้สามารถกล่าวได้ว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติ (YGDP) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) ลดลง 0.04 หน่วย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับอัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD) ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจาก เมื่อสัดส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคาร

พาณิชย์ขนาดใหญ่มีค่าสูง แสดงถึงภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัว มีความต้องการสินเชื่อมากขึ้น ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้นตามไปด้วย และจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม หากสัดส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารมีค่าต่ำ จากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้สามารถกล่าวได้ว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว อัตราส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (LD_t) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ($IMLR_t$) เพิ่มขึ้น 0.03 หน่วย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ($IMLR_t$) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงเวลาก่อนหน้า 1 เดือน ($IMLR_{t-1}$) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สอดคล้องกับสมมติฐานในแบบจำลอง นั่นคือ เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงเวลาก่อนหน้า 1 เดือน ($IMLR_{t-1}$) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ($IMLR_t$) เพิ่มขึ้น 0.99 หน่วย

สำหรับตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 4 ตัว ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM_t) อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ($YSET_t$) อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS_t) ความไม่แน่นอนในการคาดการณ์เงินเฟ้อ ($EINF_t$) สามารถอธิบายได้ดังนี้

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคาร (IMM_t) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากในปัจจุบัน การกู้ยืมระหว่างธนาคารมีสัดส่วนน้อยมากไม่ถึงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคาร ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคารเป็นอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น ซึ่งมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา แต่อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถเคลื่อนไหวตามได้ทัน จึงทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคารไม่มีอิทธิพลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์มากนัก

อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (YSET) เป็นตัวแปรที่แสดงให้เห็นถึงการลงทุนในตลาดหุ้น ซึ่งเป็นทางเลือกในการระดมทุน นอกเหนือจากการฝากเงิน และดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถบอกทิศทางของเศรษฐกิจในขณะนั้นได้ จากช่วงวิกฤตการเงินที่ผ่านมา ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความผันผวนมาก ดังจะเห็นได้จากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น ซึ่งอาจทำให้เป็นสาเหตุที่ตัวแปรดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์เพื่อหาความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

ในกรณีของอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (YMS) การนำตัวแปรดังกล่าวมาเป็นตัวแปรหนึ่งร่วมกับตัวแปรอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (YCPI) อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อน หรือเกิดปัญหา Multicorrelation ระหว่างตัวแปรอิสระได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินมีความหมายใกล้เคียงกับอัตราเงินเฟ้อ นอกจากนี้ ช่วงเวลาที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ มีสภาพคล่องส่วนเกินอยู่มากในระบบสถาบันการเงิน จึงอาจทำให้อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินไม่ได้เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) มากนัก

สำหรับตัวแปรความไม่แน่นอนในการคาดการณ์เงินเฟ้อ (EINF) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากช่วงเวลาที่ทำการศึกษาเป็นช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจเกิดขึ้น ทำให้การคาดการณ์เงินเฟ้อมีความไม่แม่นยำได้ เพราะตัวแปรที่ใช้คาดการณ์ เช่น รายได้ประชาชาติ และ ดัชนีราคาผู้บริโภคในอดีต มีความผันผวน

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ส่วนต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ถึงผลของการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) ที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไป โดยใช้ค่าจากสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรในสมการที่ 5.2 ในการศึกษาครั้งนี้ จะสมมติให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV) มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 1 ซึ่งจากสมการที่ 5.2 ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ISV_t มีค่า 0.69 แสดงว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (ISV_t) มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ($IMLR_t$) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.69 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะทำให้เกิดผลกระทบกับสินทรัพย์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในส่วน of เงินให้สินเชื่อ ตามระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ส่วนต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย และประมาณการผลกระทบที่มีต่อธนาคารเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ($IMLR_t$) และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ (ISV_t) เปลี่ยนแปลง สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 5.9 และ ตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ส่วนต่างของสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของไทย

ธนาคารพาณิชย์	ส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Gap) (ล้านบาท)	สัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงิน	สัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย
ธนาคารกรุงเทพ	72,287.90	0.06	1.06
ธนาคารกสิกรไทย	-12,047.00	-0.02	0.98
ธนาคารไทยพาณิชย์	79,770.00	0.11	1.13
ธนาคารกรุงไทย	54,007.56	0.05	1.05
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	-55,869.12	-0.12	0.89

หมายเหตุ: 1. ข้อมูลที่ใช้คำนวณมาจากตารางผนวกที่ 3 ถึง ตารางผนวกที่ 7

2. สัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงินเท่ากับ ส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยหารด้วย สินทรัพย์ทางการเงินทั้งหมด
3. สัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับ สินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งหมดหารด้วย หนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งหมด

ตารางที่ 5.10 ผลการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (IMLR_t) และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ (ISV_t)

(หน่วย: ล้านบาท)

ธนาคารพาณิชย์	สินทรัพย์ทางการเงินที่ ได้รับผลกระทบ (1)	หนี้สินทางการเงินที่ ได้รับผลกระทบ (2)	ส่วนต่าง (1) – (2)
ธนาคารกรุงเทพ	3,937.12	10,444.50	-6,507.38
ธนาคารกสิกรไทย	3,092.56	6,404.91	-3,312.35
ธนาคารไทยพาณิชย์	3,084.89	5,405.30	-2,320.41
ธนาคารกรุงไทย	1,327.63	7,154.20	-5,826.57
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	1,958.88	3,308.96	-1,350.08
รวม	13,401.08	32,717.87	-19,316.79

หมายเหตุ: 1. ข้อมูลที่ใช้คำนวณมาจากตารางผนวกที่ 3 ถึง ตารางผนวกที่ 7

2. สินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบ เท่ากับ เงินให้สินเชื่อที่สามารถเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที คูณ ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ISV_t (0.69) หารด้วย 100
3. หนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบ เท่ากับ เงินฝากที่สามารถเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที คูณ 1 หารด้วย 100
4. ส่วนต่าง เท่ากับ สินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบ ลบด้วย หนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบ

ที่มา : จากการคำนวณ

ธนาคารกรุงเทพ

จากตารางที่ 5.9 แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินแบ่งตามระยะเวลาการคิดอัตราดอกเบี้ย (Repricing) ครึ่งต่อไปของธนาคารกรุงเทพในปี พ.ศ. 2547 สามารถอธิบายได้ว่า ธนาคารกรุงเทพมี

ส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นบวก (Positive Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับ 72,287.9 ล้านบาท มีสัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงิน (Relative Gap Ratio) เท่ากับ 0.06 เท่า และสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitivity Ratio) เท่ากับ 1.06 เท่า

จากตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อ้อยละ 0.69 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 1 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทั้งหมดอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ทำให้ในช่วงเวลา 1 ปี ธนาคารจะมีสินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 3,937.12 ล้านบาท และมีหนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เท่ากับ 10,444.5 ล้านบาท ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งสองชนิด เท่ากับ -6,507.38 ล้านบาท หรือ ธนาคารขาดทุนเนื่องจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เป็นจำนวน 6,507.38 ล้านบาท

ธนาคารกสิกรไทย

จากตารางที่ 5.9 แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินแบ่งตามระยะเวลาการคิดอัตราดอกเบี้ย (Repricing) ครั้งต่อไปของธนาคารกสิกรไทยในปี พ.ศ. 2547 สามารถอธิบายได้ว่า ธนาคารกสิกรไทยมีส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นลบ (Negative Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับ 12,047 ล้านบาท มีสัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงิน (Relative Gap Ratio) เท่ากับ -0.02 เท่า และสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitivity Ratio) เท่ากับ 0.98 เท่า

จากตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ร้อยละ 0.69 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 1 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทั้งหมดอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ทำให้ในช่วงเวลา 1 ปี ธนาคารจะมีสินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 3,092.56 ล้านบาท และมีหนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เท่ากับ 6,404.91 ล้านบาท ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งสองชนิด เท่ากับ -3,312.35 ล้านบาท หรือ ธนาคารขาดทุนเนื่องจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เป็นจำนวน 3,312.35 ล้านบาท

ธนาคารไทยพาณิชย์

จากตารางที่ 5.9 แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินแบ่งตามระยะเวลาการคิดอัตราดอกเบี้ย (Repricing) ครึ่งต่อไปของธนาคารไทยพาณิชย์ในปี พ.ศ. 2547 สามารถอธิบายได้ว่า ธนาคารไทยพาณิชย์มี ส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นบวก (Positive Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับ 79,770 ล้านบาท มีสัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงิน (Relative Gap Ratio) เท่ากับ 0.11 เท่า และสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitivity Ratio) เท่ากับ 1.12 เท่า

จากตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ร้อยละ 0.69 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 1 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทั้งหมดอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ทำให้ในช่วงเวลา 1 ปี ธนาคารจะมีสินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 3,084.89 ล้านบาท และมีหนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เท่ากับ 5,405.3 ล้านบาท ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่าง

สินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งสองชนิด เท่ากับ -2,320.41 ล้านบาท หรือ ธนาคารขาดทุนเนื่องจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เป็นจำนวน 2,320.41 ล้านบาท

ธนาคารกรุงไทย

จากตารางที่ 5.9 แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินแบ่งตามระยะเวลาการคิดอัตราดอกเบี้ย (Repricing) ครั้งต่อไปของธนาคารกรุงไทยในปี พ.ศ. 2547 สามารถอธิบายได้ว่า ธนาคารกรุงไทยมีส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นบวก (Positive Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับ 54,007.56 ล้านบาท มีสัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงิน (Relative Gap Ratio) เท่ากับ 0.05 เท่า และสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitivity Ratio) เท่ากับ 1.05 เท่า

จากตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ร้อยละ 0.69 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 1 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทั้งหมดอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ทำให้ในช่วงเวลา 1 ปี ธนาคารจะมีสินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 1,327.63 ล้านบาท และมีหนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เท่ากับ 7,154.2 ล้านบาท ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งสองชนิด เท่ากับ -5,826.57 ล้านบาท หรือ ธนาคารขาดทุนเนื่องจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เป็นจำนวน 5,826.57 ล้านบาท

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

จากตารางที่ 5.9 แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินแบ่งตามระยะเวลาการคิดอัตราดอกเบี้ย (Repricing) ครั้งต่อไปของธนาคารกรุงศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2547 สามารถอธิบายได้ว่า ธนาคารกรุงศรีอยุธยามีส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นลบ (Negative Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเท่ากับ 55,896.12 ล้านบาท มีสัดส่วนของส่วนต่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยเทียบกับสินทรัพย์ทางการเงิน (Relative Gap Ratio) เท่ากับ -0.12 เท่า และสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เปรียบเทียบกับหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Interest rate Sensitivity Ratio) เท่ากับ 0.89 เท่า

จากตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ร้อยละ 0.69 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 1 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทั้งหมดอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ทำให้ในช่วงเวลา 1 ปี ธนาคารจะมีสินทรัพย์ทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 1,958.88 ล้านบาท และมีหนี้สินทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เท่ากับ 3,308.96 ล้านบาท ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยทั้งสองชนิด เท่ากับ -1,350.08 ล้านบาท หรือ ธนาคารขาดทุนเนื่องจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เป็นจำนวน 1,350.08 ล้านบาท

โดยสรุปแล้ว ธนาคารที่มีส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นบวก (Positive Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยมากกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงเทพ และ ธนาคารกรุงไทย ตามลำดับ ส่วนธนาคารที่มีส่วนต่างรายการในงบดุลเป็นลบ (Negative Gap) หรือมีสินทรัพย์ที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าหนี้สินที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย ได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และ ธนาคารกสิกรไทย ส่วนธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ และ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ตามลำดับ เนื่องจากจากการที่ธนาคารพาณิชย์มีเงินฝากที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยลอยตัวมากกว่าเงินให้สินเชื่อที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีภาระที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากมากกว่ารายได้ที่ได้รับ แนวทางบริหารความเสี่ยงด้านดอกเบี้ยคือ

จะต้องทำให้สินทรัพย์และหนี้สินที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยลอยตัวอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อาจจะมีนโยบายขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ หรือออกผลิตภัณฑ์เงินฝากรูปแบบใหม่เพื่อจูงใจให้ผู้ฝากเงินเปลี่ยนแปลง Portfolio จากเงินฝากออมทรัพย์ไปเป็นเงินฝากประจำมากขึ้น หรือ ทำการปล่อยกู้ให้เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวมากขึ้น เป็นต้น

โดยสรุปแล้วเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (IMLR) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.69 และทำให้ในช่วงเวลา 1 ปี ธนาคารขนาดใหญ่ 5 แห่งจะขาดทุนรวมทั้งสิ้น 19,316.80 ล้านบาท